

[Funck Jensen.]

og menneskehedens eneste chance for redning. Aldrig har et lille folks politik haft så store muligheder for at blive skelsættende i verdenshistorien som Danmarks i den tid, der nu kommer, for det er jo en kendsgerning, at millioner af menneske verden over venter på de ord og den handling, der skal forløse verdenssituationen.

Frode Jakobsen: Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at tage ordet, fordi denne debat efter min mening falder på et forkert tidspunkt, hvor der ikke er noget grundlag for en debat, idet der ikke er noget for os at tage stilling til. Der havde været grund til at tage en sådan debat på et tidligere tidspunkt, før de nordiske forhandlinger om en ordning påbegyndtes, således at meningerne ved møderne kunne have været mere afklarede. Man har det indtryk, at når forhandlingerne i Oslo strandede, så var det delvis, fordi problemerne ikke var blevet diskuteret til bunds i de tre nordiske lande, således at forhandlerne ikke var sikre på opinionen bag sig og derfor var ængstelige for at engagere sig for dybt. Jeg tror desværre også, at der bliver grund til at tage denne udenrigspolitiske debat på et senere tidspunkt, nemlig når Atlanterhavslændenes holdning overfor en nordisk forsvarsalliance ligger klar. Så foreligger der tilstrækkeligt grundlag for en debat.

Grunden til, at tidspunktet ikke er rigtig egnet til en debat, er, at vi netop nu er kommet til et punkt, hvor vi allesammen er enige om, hvad der lige i øjeblikket skal gøres. Sådan som det ligger nu, er der ingen realitet i at komme med andre forslag end at prøve den amerikanske reaktion overfor tanken om en nordisk forsvarsalliance igennem tilbunds. Der er et så stort flertal i Norden som helhed for tanken om en nordisk forsvarsalliance, med sikkerhed for våbenleverancer fra vest og sikkerhed for Vestens fulde forståelse, at ingen mulighed for at opnå denne løsning må lades uforsøgt, for enten man tror på denne mulighed eller ikke, må det, med det store skandinaviske flertal bag, være sådan, at ingen bagefter kan komme og sige, at vi måske kunne være kommet ud den vej, men at ikke alle muligheder blev forsøgt. Det er det, der er enighed om i dag. Hvis meningerne i dag skal have lov til at brydes, kan det kun blive om, hvad vi skal gøre, hvis det og det sker, hvis Atlanterlandene stiller sig på den og den måde. Det kan efter min mening ikke blive en meget frugtbar debat. Og dertil kommer, at ønsket om ikke at forstyrre de forhand-

linger, der føres i øjeblikket, pålægger os en vis tilbageholdenhed.

Når jeg alligevel har taget ordet, er grunden et udfald fra mit eget partis ordfører (Bomholt), rettet bl. a. mod mig personlig. Det drejer sig om opråbet fra de 39 ledende folk fra frihedskampens dage. Det ærede medlem hr. Bomholt udtalte sig skarpt mod dette opråb, hvor, sagde det ærede medlem, folk udtaler sig om Atlantunionen uden at vide, hvad den indeholder. Dette opråb er en principiel bekendelse til Atlantunionen på samme måde, som en række medlemmer af regeringen principielt har bekendt sig til den nordiske forsvarsalliance. Jeg kan ikke se, at det ene kan være mere forkert end det andet. Begge bekendelser er fremsat på et tidspunkt, hvor hverken en nordisk forsvarsalliance eller en Atlantunion eksisterede. Hvorfor er der mere grund til at hane *det* principielt at bekende sig til tanken om en Atlantunion, før den eksisterer, end *det* at bekende sig til en nordisk union, som heller ikke eksisterer? Vi ved ikke noget om Atlantunionen, siger man. For det første er det ikke helt rigtigt, for det andet er der heller ingen, der ved, hvordan en nordisk forsvarsalliance endeligt kommer til at se ud. Alligevel finder jeg det rigtigt, hvadenten man har det ene eller det andet standpunkt, principielt at bekende sig til det. Naturligvis kan det i begge tilfælde ikke dreje sig om en betingelsesløs tilslutning på forhånd, men om at optage forhandlinger. Jeg kan forøvrigt heller ikke forstå, hvorfor det skulle være forkert uden kendskab til alle detaljer principielt at tilråde tilslutning til Atlantunionen, men derimod rigtigt, også uden kendskab til alle detaljer, at fraråde, således som en række andre medlemmer i denne sal har gjort. Begge dele er enhver efter min mening fuldt berettiget til.

En debat om disse problemer skulle efter min mening tværtimod i meget højere grad have været ført; så vidste vi meget bedre, hvor vi står. Som jeg sagde før, tror jeg, at denne forsømmelse var en af grundene til, at man kun kom til et negativt resultat i Oslo. Jeg mener ikke, at hverken rigsdagen eller folket skal tage stilling til eller blande sig i de enkelte forhandlingers forskellige faser — det må være regeringens sag under rådføring med det udenrigspolitiske nævn —, og at de enkelte forhandlinger må holdes hemmelige, det forstår jeg også fuldtud. Men det store spørgsmål, hvilken retning Danmark skal tage: øst, vest, neutralitet — det bør efter min mening ikke afgøres uden en dybtgående diskussion i selve det